

anmeldelser, udstillingerne fik. Desuden skildrer han med selvironi og vemod snedkermestrenes håbløse kamp mod en industri, der begyndte med at fremstille møbler af tvivlsom kvalitet, men endte med at bruge den fornyelse, håndværkerne leverede, i deres eget regi.

Det er derfor ikke blot et værk om 40 års møbeludstillinger. Bogen rummer også beskrivelsen af en ubarmhertig og forudsigelig kamp mellem håndværk og industri, og indeholder derved langt mere end titlen lover. Christiansen har

ramt hovedet på sømmet ved i en anden publikation at hævde, at bogen fra Snedkerlaugets Møbeludstillinger 25 års jubilæum ikke burde hedde »Håndværket viser vejen«, men »Håndværkerne viste vejen«. For det var det, der var tilfældet, og det dokumenterer Christiansen tydeligt i sin nye bog.

Endelig skal det nævnes, at det er en smuk bog, enkelt og logisk tilrettelagt af Erik Ellegaard Frederiksen.

Carl Erik Andresen

NORDEN

Anders Norberg m.fl.: *Tvåkammarriksdagen 1867-1970. Ledamöter och valkretsar*, Band 3. Blekinge län, Kristianstads Län, Malmöhus Län. (Sveriges Riksdag og Almqvist & Wiksell, 1986). 316 s.

Sverige har mærkværdigvis ikke tidligere haft et egentligt politisk-biografisk opslagsværk, og det er dette savn, den svenske rigsdag nu har rådet bod på.

Man har valgt at starte med tokammerrigsdagens periode (1867-1970), og man har også valgt at inddele værket *länsvis*, dvs. at bruge den valgkredsinddeling, der har været gældende siden forholdstalsvalgmoden blev gennemført. Det giver en del fordele, men også visse ulemper – for eksempel med hensyn til personsøgningen, så længe der ikke findes et nationalt personregister.

Men koncentrationen om de enkelte län – hvoraf dette bind omhandler henholdsvis Blekinge, Kristianstads og Malmöhus län – giver en god anledning til at bringe en indledende kort fremstilling af sociale og politiske udviklingstræk i hvert af disse län i perioden 1867-1970. Da bindet også har en ind-

ledning om den generelle udvikling af periodens svenske partisystem (ligeledes forfattet af professor Sten Carlsson), giver det også væsentlige dele af en almindelig politisk historie og dermed også andet og mere end politikerbiografierne.

Selv om indledningerne ikke går dybt, knytter værket sig alligevel herved til de nyere parlamentsbiografier, der også indeholder analyser osv. i tilknytning til den egentlige biografidel. Men der er altså ikke tale om analyser af rigsdagsmændenes sociale og politiske karriere, således som biografierne vel egentlig lægger op til?

Biografierne af de mange rigsdagsmænd er søgt gjort så objektive og faktuelle som muligt, og det virker, som om det er lykkedes godt. Prisen er en vis opremsende stil, og da der af pladshensyn er en udstrakt brug af forkortelser, er der først og fremmest tale om et faktisk opslagsværk – og ikke et værk med biografier med selvstændig litterær og politisk-analytisk værdi.

Det kan også fremhæves, at biografierne systematisk opregner en række opgaver og indsatser i forbindelse med

de pågældendes gerning i Riksdagen, hvad der naturligvis er yderst hensigtsmæssigt. Det ses imidlertid sjældent gennemført så systematisk og konsekvent om her.

I det hele taget giver værket – og andre tilsvarende – anledning til at spørge, om tiden mon skulle være inde til at begynde at overveje en fortsættelse af

den danske pendant med rigsdagsmændene 1848-1948 (Elberling og Elberling, 1949-50)? Også her i landet er der vel behov for et velredigeret og systematisk parlamentarisk-biografisk opslagsværk, der dækker også de seneste årtier?

Jørgen Elklit